

Súd: Okresný súd Košice I
Spisová značka: 41P/13/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7121201449
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 03. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Kudlovská
ECLI: ECLI:SK:OSKE1:2021:7121201449.2

Uznesenie

Okresný súd Košice I v právnej veci starostlivosti o maloletú: H. D., X.. X.XX.XXXX, zastúpená kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Košice, Staničné námestie 9, 040 01 Košice, dieťa rodičov: matka Z. D., rod. D., X.. X.X.XXXX, bytom X. X, XXX XX F. a otec H. Š., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom B. XX, XXX XX F., o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

Nariaďuje neodkladné opatrenie, ktorým:

Z a k a z u j e otcovi približovať sa k maloletej H. D., nar. X.XX.XXXX na vzdialenosť menej ako 10 metrov.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľka - matka maloletej, sa návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia doručeným súdu dňa 16.2.2021 domáhala, aby súd neodkladným opatrením zakázal otcovi približovať sa k matke ako aj k maloletej H. na vzdialenosť menej ako 200 m. V časti o zákaze priblíženia sa k matke bol návrh vylúčený na samostatné konanie, ktoré sa vedie na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 34C/5/2021.

2. Navrhovateľka - matka maloletej, návrh na nariadenie neodkladného opatrenia odôvodnila neustále sa opakujúcimi problémami s jej bývalým partnerom, otcom maloletej H. Š., nar. XX.XX.XXXX, ktoré sa čoraz viac stupňujú a naberajú na intenzite. Otec maloletej je podľa vyjadrení matky často pod vplyvom alkoholu či iných omamných látok a jeho správanie je nebezpečné a život ohrozujúce. Navrhovateľka uviedla, že sa bojí chodiť von na prechádzky, či nákupy, pretože otec maloletej ju aj s maloletou prenasleduje. Agresivita otca sa stupňuje aj voči otcovi navrhovateľky, s ktorým navrhovateľka aj s maloletou žijú v spoločnej domácnosti. Otec maloletej prestáva mať akékoľvek zábrany, keď napr. dňa 14.2.2021 sa snažil vlámať do bytu, v ktorom žije navrhovateľka kopaním do dverí a následným agresívnym útokom na navrhovateľku a jej otca. Až zásah polície zabránil tomu, aby sa stalo niečo horšie, pričom o takéto násilné vlámanie sa do bytu sa otec maloletej pokúšal už viackrát. Pri predošlom podobnom útoku zasahovali až dve špeciálne policajné jednotky. Navrhovateľka ďalej uviedla, že otec maloletej sa sporadicky zvykne zdržiavať v ich vchodovej bráne aj v neskorých nočných hodinách a trávi tam čas sedením na schodoch v opitom stave, pričom sa nahlas rozpráva sám so sebou, hovorí o tom, ako chce zabiť otca navrhovateľky, ako by mu chcel podpáliť auto. Naposledy sa tak udialo dňa 3.2.2021. Navrhovateľku otec maloletej tiež často obťažuje telefonátmi, niekedy aj 50krát denne. Otec maloletej tiež ukazoval navrhovateľke dýku, a vyhrážal sa, že s ňou pozabíja nejakých ľudí, pričom s predmetnou dýkou dňa 18.4.2019 v čase okolo 22:00 hod. prerezal pneumatiku na automobile otca navrhovateľky. Navrhovateľka v návrhu ďalej uviedla, že keď sa zatvoria pohostinstvá, otec maloletej sa v noci skryje za kríky oproti obytnému bloku a pozoruje okná bytu, v ktorom navrhovateľka spolu s rodinou býva. Navrhovateľka žiada súd, aby rozhodol o zákaze priblíženia sa k jej osobe ako aj k osobe jej maloletej dcéry na 200 metrov, pretože vzhľadom na neustále sa zhoršujúcu situáciu, ktorá trvá už dva roky, sa skutočne bojí o svoj život a život svojej rodiny.

3. Súd na základe predložených listinných dôkazov, okrem skutočností už uvedených v návrhu zistil nasledovné:

4. Maloletá H. D. sa narodila dňa X.XX.XXXX z mimomanželského vzťahu otca H. Š., nar. XX.XX.XXXX a matky Z. D., nar. X.X.XXXX. Od svojho narodenia má maloletá nahlásený trvalý pobyt na ulici X. X Y. F..

5. Na tunajšom súde sa viedlo konanie o úpravu práv a povinností k maloletej H. D., nar. X.XX.XXXX, pod sp. zn. 21P/82/2019. Rozsudkom Okresného súdu Košice I zo dňa 23.10.2019 súd schválil rodičovskú dohodu, na základe ktorej bola maloletá H. D., nar. X.XX.XXXX zverená do osobnej starostlivosti matky s tým, že obaja rodičia majú právo zastupovať maloletú a spravovať jej majetok. Otec je povinný prispievať na výživu maloletej H. sumou 100,- eur mesačne, od 7.12.2018 do budúcnosti, ktoré je povinný posielat matke maloletej vždy do 15. dňa v mesiaci vopred. Dĺžné výživné za obdobie od 7.12.2018 do 31.10.2019 v sume 883,25 eur sa otec zaväzuje splatiť v mesačných splátkach po 150,- eur spolu s bežným výživným pod hrozbou následku straty výhody splátok, s tým, že splatnosť prvej splátky bude po právoplatnosti rozsudku. Otec je oprávnený stretávať sa s maloletou každý párny týždeň v kalendárnom roku v sobotu od 12:00 hod. do 16:00 hod. a v nedeľu od 12:00 hod. do 16:00 hod. za prítomnosti matky.

6. Okresný súd Košice I uznesením sp. zn. 34C/5/2021 zo dňa 22.2.2021 nariadil neodkladné opatrenie, ktorým sa žalovanému (otcovi maloletej H.) zakázal priblížiť sa k žalobkyni (matke mal. H.) na vzdialenosť kratšiu ako 10 metrov. V prevyšujúcej časti návrh žalobkyne na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol, žalobkyni priznal náhradu trov konania v rozsahu 100%, o výške ktorých bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením po právoplatnosti tohto uznesenia. Toto nie je doposiaľ právoplatné.

7. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), na konanie podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

8. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

9. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

10. Podľa ust. § 325 ods. 2 písm. h) Civilného sporového poriadku neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby sa na určenú vzdialenosť nepribližovala alebo iba obmedzene približovala k osobe, ktorej telesná integrita alebo duševná integrita môže byť jej konaním ohrozená.

11. Podľa § 326 ods. 1 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach návrhu na začatie konania podľa § 132 CSP uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

12. Podľa § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

13. Podľa § 328 ods. 2 CSP, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do 30 dní od doručenia návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorý spĺňa náležitosti podľa § 326.

14. Podľa § 329 ods. 1 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia účastníkov konania a bez nariadenia pojednávania.

15. Podľa § 329 ods. 2 CSP, pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

16. Podľa § 330 ods. 1 CSP, súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas.

17. Podľa §331 ods. 1 CSP, návrh na nariadenie neodkladného opatrenia doručí súd ostatným stranám až spolu s uznesením, ktorým bolo neodkladné opatrenie nariadené. Ak bol návrh na jeho nariadenie odmietnutý alebo zamietnutý, uznesenie o jeho odmietnutí alebo zamietnutí ani prípadné odvolanie navrhovateľa súd ostatným stranám nedoručuje; uznesenie odvolacieho súdu im doručí, len ak ním bolo neodkladné opatrenie nariadené.

18. Podľa § 332 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie je vykonateľné doručením, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

19. Podľa ust. § 360 CMP, neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu. Ak súd nariadil neodkladné opatrenie bez návrhu pred začatím konania vo veci samej, začne konanie vo veci samej alebo poučí účastníkov o možnosti podať návrh na začatie konania vo veci samej.

20. Podľa § 363 CMP súd môže aj bez návrhu zrušiť nariadené neodkladné opatrenie, ak sa zmenia pomery alebo ak odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

21. Podľa čl. 1 základných princípov CMP, súd postupuje v konaní v súlade s ochranou verejného záujmu a práv zaručených zákonom a prihliada na dobré mravy. Oprávnenia niekoho iného ako účastníka konania vyplývajúce zo zabezpečenia ochrany verejného záujmu upraví zákon.

22. Nariadenie neodkladného opatrenia je podľa zákonného predpokladu prípustné a opodstatnené vtedy, ak sa tvrdí a osvedčí, že sú tu právne vzťahy medzi účastníkmi, ak tieto právne vzťahy vyžadujú potrebu bezodkladne upraviť pomery, alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená (§ 325 ods. 1 CSP). Pri rozhodovaní o nariadení neodkladného opatrenia vychádzal súd zo všeobecného právneho predpisu (*lex generalis*), ktorým je Civilný sporový poriadok, a ktorý v § 325 ods. 2 demonštratívne uvádza niektoré príklady neodkladných opatrení, ktoré možno nariadiť, keďže Civilný mimosporový poriadok ako osobitný právny predpis (*lex specialis*) v § 360 a nasl. obsahuje len niektoré ustanovenia o neodkladných opatreniach (a to vo veciach ochrany maloletého, vo veciach výživného, vo veciach osobnej starostlivosti o maloletého a o povolení súdu na výkon oprávnenia vo veci starostlivosti o maloletých).

23. Z citovaných zákonných ustanovení vyplýva, za akých podmienok môže súd nariadiť neodkladné opatrenie, pričom zo samotného názvu vyplýva, že takéto opatrenie súdu je nevyhnutné nariadiť, ak jeho nariadenie neznesie odklad, a účel neodkladného opatrenia nie je možné dosiahnuť iným spôsobom. Neodkladné opatrenie je inštitútom procesného práva, ktorým súd dočasným opatrením poskytuje ochranu ohrozeným, či porušeným právnym pomerom účastníkov dovtedy, kým svojím meritórnym rozhodnutím neposkytne definitívnu ochranu. Vo veciach starostlivosti súdu o maloleté deti je prioritný záujem dieťaťa. Nevyhnutným predpokladom pre vyhovieť návrhu na vydanie neodkladného opatrenia je naliehavosť potreby takejto úpravy pomerov účastníkov konania. Posúdenie, či a kedy je takáto potreba daná, je ponechaná na úvahu súdu, pričom je potrebné starostlivo skúmať všetky dôsledky, ktoré by mohli nastať pre účastníka nariadením neodkladného opatrenia.

24. Predpokladom pre nariadenie neodkladného opatrenia v súlade s ust. § 325 ods. 2 písm. h) Civilného sporového poriadku je osvedčenie ohrozenia telesnej alebo duševnej integrity, osobnej slobody a bezpečnosti navrhovateľky neodkladného opatrenia konaním osoby, proti ktorej návrh smeruje. Primárnym, základným účelom navrhovaného neodkladného opatrenia je eliminovať kontakt medzi maloletou a jej otcom a tým predísť násiliu, ktorým sú obe aj s matkou maloletej vo vzťahu k otcovi maloletej vystavené a ohrozené.

25. Násilím je každá forma ubližovania, prejavu nadvlády, vyhrážania sa, zneužívania moci, fyzického, psychického či sexuálneho nátlaku. Násilie nemusí obsahovať fyzický kontakt s obeťou, pretože aj zastrašovanie, slovné vyhrážky a psychické násilie môžu mať rovnako silné následky.

26. Psychické násilie je každé také správanie, ktoré priamo narúša slobodnú vôľu a sebaúctu iného človeka.

27. Vzhľadom na preventívnu funkciu neodkladného opatrenia sa nevyžaduje preukázanie násillia alebo hrozby násillia. Postačujúce je osvedčenie dôvodného podozrenia z násillia. Uvedené znamená, že súd

pomocou ponúknutých dôkazných prostriedkov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti, pričom postačuje, že osvedčená skutočnosť sa mu vzhľadom na všetky okolnosti javí ako nanajvýš pravdepodobná. Dôvodné podozrenie z násilia či ohrozenie integrity sa preukazuje predovšetkým listinnými dôkazmi, keďže ide o konanie z hľadiska procesného maximálne zrýchlené.

28. Podľa názoru súdu bola navrhovateľkou neodkladného opatrenia - matkou maloletej, nielen osvedčená, ale aj preukázaná existencia konkrétnych úkonov, správania otca maloletej, z ktorých vyplýva bezprostredná hrozba ujmy na právach maloletej a z toho vyplývajúca potreba urýchlenej a neodkladnej úpravy pomerov strán sporu takým rozhodnutím súdu, akým neodkladné opatrenie nepochybne je.

29. Z predložených listinných dôkazov matkou maloletej k návrhu totiž vyplýva, že fyzická ako aj duševná integrita matky i maloletej je vážne ohrozená a to opakovanými útokmi zo strany otca maloletej, ktoré majú charakter aj fyzických aj psychických útokov (vulgárne nadávky, vyhrážanie sa, poškodzovanie majetku matky maloletej i otca matky maloletej, prenasledovanie/stalkovanie.) Zvlášť za nežiadúce a nebezpečné súd považuje konanie otca, ktorým sa dopúšťa opakovaného hrubého násilia na matke a jej rodinných príslušníkoch, a to aj napriek tomu, že už v minulosti bol za takéto konanie postihnutý, napr. rozhodnutím Okresného úradu Košice, odboru všeobecnej vnútornej správy zo dňa 10.6.2019, ktorým bol žalovaný uznaný vinným zo spáchania priestupku proti majetku podľa ust. § 50 zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, ktorého sa mal otec maloletej dopustiť tým, že dňa 18.4.2019 v čase okolo 22.00 hod. na parkovisku pred bytovým domom, v ktorom býva matka maloletej s otcom a maloletým dieťaťom, poškodil pneumatiku na osobnom motorovom vozidle otca matky a za tento priestupok mu bola uložená pokuta v správnom konaní. Následne aj napriek tomuto postihu bol uznaný trestným rozkazom Okresného súdu Košice I zo dňa 13.5.2020 vydaným pod sp. zn. 10T/23/2020 vinným z prečinu krádeže, keď dňa 27.12.2019 odcudzil matke maloletej mobilný telefón a to tým spôsobom, že jej ho vytrhol z ruky. Z potvrdenia Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Košiciach zo dňa 5.8.2020 tiež vyplýva, že otec mal podľa tvrdenia oznamovateľky - matky maloletej roztrhať jej tričko a odcudziť kľúče od bytu a vchodovej brány do obytného domu na ul. X. X Y. F.. Z potvrdenia Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Košiciach zo dňa 14.2.2021 má súd za preukázané, že matka maloletej vykonala na príslušnom útvare policajného zboru oznámenie, že dňa 14.2.2021 otec nepretržite zvonil na zvonček na vchodových dverách bytového domu, pričom sa mu po istej dobe podarilo vojsť do vnútra bytového domu, kedy začal kopať do vstupných bytových dverí bytu, v ktorom býva matka.

30. Z takto popísaného konania a správania sa otca maloletej je pochopiteľný a odôvodnený strach matky maloletej nielen o ňu samu, o jej duševnú a telesnú integritu, ale aj o maloletú dcéru.

31. Navrhovateľka teda osvedčila naliehavosť neodkladnej úpravy pomerov ako aj nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy maloletej. Obaja rodičia majú rovnaké rodičovské práva a povinnosti, ktoré im vznikli zo zákona narodením maloletej, a preto obaja mali aj rovnaké právo podieľať sa na výchove maloletej, ako to vyplývalo z rozsudku Okresného súdu Košice I sp. zn. 21P/82/2019 zo dňa 23.10.2019, ktorým súd upravil styk otca s maloletou. V danom prípade však súd vychádzajúc z obsahu spisovej dokumentácie, má za to, že agresívne správanie otca je okolnosťou, ktorá momentálne otca zo starostlivosti o maloletú vylučuje v tom smere, že ohrozuje stabilitu výchovného prostredia maloletej. Na jednej strane stojí právo rodiča - otca na styk s maloletou a na strane druhej záujem maloletej, ktorý má pred právom rodiča jednoznačnú prednosť. Právo styku rodiča s jeho maloletým dieťaťom nie je právom absolútnym, ktoré by sa uplatňovalo automaticky bez ďalšieho. Okrem toho, právo na ochranu života a zdravia ako jedno z najzákladnejších práv garantovaných Ústavou Slovenskej republiky je právo, ktoré má absolútnu povahu a jeho prioritné postavenie je nevyhnutné, pri rozhodovaní o potlačení druhého práva, brať na zreteľ. Existuje tu obava, že ak by pokračovalo agresívne správanie otca k matke a starému otcovi maloletej, došlo by k ohrozeniu duševného zdravia, psychického vývoja alebo fyzického zdravia maloletej, nakoľko situácie, ktorým otec matku maloletej svojím konaním vystavuje, vplývajú aj na maloletú, ktorá vo svojom veku nie je schopná chápať vnímané skutočnosti a spracovať ich. Ohrozením zdravia maloletej je i agresívne správanie sa jej otca k jej matke, ktorého je svedkom, teda nemusí sa jednať vyslovene o nevhodné správanie otca k samotnej maloletej a toto môže narušiť bezproblémový vývin maloletej.

32. Súd vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti nariadil vo veci neodkladné opatrenie v súlade s ust. § 324 ods. 2 písm. h) Civilného sporového poriadku, ktorým zakázal otcovi priblížiť k maloletej na vzdialenosť kratšiu ako 10 m. Ochrana maloletej pred negatívnym konaním a správaním sa otca voči nej aj jej matke je podľa názoru súdu nariadením zákazu približovania sa k maloletej na vzdialenosť kratšiu ako 10 metrov dostačujúca a rozšírením tejto ochrany o zákaz priblíženia sa otca k maloletej na vzdialenosť kratšiu ako 200 metrov, ako to navrhla matka, by došlo k nadmernému zásahu do práv otca maloletej a presahovalo by potrebnú mieru ochrany maloletej.

33. Už vzhľadom na to, že Okresný súd Košice I uznesením sp. zn. 34C/5/2021 z 22.2.2021 zakázal otcovi mal. približovať sa k matke maloletej na vzdialenosť nie menšiu ako 10 metrov, sa nemôže realizovať styk otca s maloletou upravený rozsudkom Okresného súdu Košice I sp. zn. 21P/82/2019 zo dňa 23.10.2019, keďže styk otca s maloletou má prebiehať výlučne za prítomnosti matky. Nakoľko súd nariadil predmetné neodkladné opatrenie, vyššie uvedený rozsudok z 23.10.2019 je t. č. nevykonateľný v rozsahu tohto uznesenia. Súd zároveň v zmysle ust. § 360 CMP pouča účastníkov o možnosti podať návrh na začatie konania vo veci samej o zmenu úpravy práv a povinností k mal. H..

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Košice I, v troch písomných vyhotoveniach (§ 362 ods.1 Civilného sporového poriadku, z. č. 160/2015 Z.z., ďalej iba CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 ods.1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (§ 363 CSP).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej možno odôvodniť iba dôvodmi uvedenými v § 365 ods.1 CSP:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§62 ods.1 Civilného mimosporového poriadku, z. č.161/2015 Z.z., ďalej iba CMP).

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§62 ods.2 CMP).